

УДК 796.853

МОДЕЛЬ КЮДОДЗЬО – БУДОВИ СПОРТИВНОГО ЗАЛУ ДЛЯ ТРЕНУВАНЬ ІЗ КЮДО

Михайло ОСТРОВСЬКИЙ

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, Україна*

Вступ. Японські бойові мистецтва мають значну культурну цінність у житті японців. Їхньою особливістю є традиційність, яка творилася упродовж багатьох століть і шанується по сьогодні. Окрім спеціальної підготовки та особливої техніки виконання прийомів різних бойових мистецтв, збереглися спеціальні місця для їх тренувань – *додзьо*. Для кожного виду бойового мистецтва вони мають свої параметри. Одним із таких видів *додзьо* є *кюдодзьо* – зала для тренувань японської традиційної стрільби з лука.

Мета – охарактеризувати загальну модель залу для тренувань з *кюдо* – *кюдодзьо*.

Результати дослідження. *Додзьо* – традиційне місце для медитації чи тренувань. Як правило, його будувати біля японських храмів. Там вивчали і вдосконалювали бойові мистецтва. Для тих, хто займається бойовими мистецтвами, *додзьо* – священне місце. Учні мають самі доглядати за залом і її обладнанням та чистотою. Не можна ходити взутим. Час відводиться лише для тренувань.

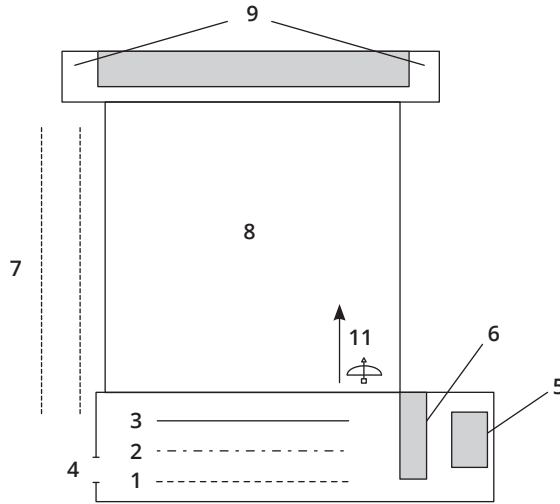
У кожному додзьо є свої правила. Між залами різних видів бойових мистецтв є певні відмінності [1].

Заняття з кюдо, яке належить також до сучасних бойових мистецтв, проводять у спеціальній залі – *кюдодзьо*. Існує два види, які різняться відстанню до мішеней. Так, у першому з них (*кінтекі-додзьо*) стріляють на відстань 28м, а у другому (*ентекі-додзьо*) – на 60 м. Хоча і між видами додзьо є невеликі відмінності, як правило, вони вони схожі за будовою. Стеля висока, підлога та стіни часто дерев'яні, перед лінією стрільби розміщені великі розсувні двері, які відкривають під час занять. За ними відкрита галявина, у кінці якої є ще одна споруда, під дахом із піщаним пагорбом, де розміщено спеціальні мішені (*мато*) [2].

Умовно будівлі *кюдодзьо* можна поділити на три основні складники – головна зала, подвір'я та невелике приміщення (*матобе*) [2] (див. рис. 1). Головна зала – місце, звідки лучники роблять постріл. Ширина залу варіюється, у середньому одночасно стріляти можуть шестеро людей, між якими відстань становить приблизно 1, 5–2 м. Модель зали *кюдодзьо* також передбачає наявність рубежу для стрільби (*сяй*), лінії за кілька метрів від *сяй* (*гонзу*), суддівських місць (*сімпайнсеі*), місця розташування японського прапора або синтоїтського вітваря (*камідза*) – камідзани. Також є лінія очікування – *хікай*.

Подвір'я має поле – *яміці*, уздовж якого летить стріла, та стежку, якою ходять лучники від лінії стрільби до мішеней, щоб забрати стріли – *юторуміці*. Як правило, стежка розміщена зліва від поля, а справа інколи є місця для глядачів. За полем доглядають учні, здебільшого воно покрите трав'яним газоном.

Матобе: Земельний або піщаний пагорб називають *адзусі*. На ньому розміщуються мішені – *мато*. Невеличкі кімнати збоку – *кантекішо* – використовують як комірки. *Матобе* має невеликий дах, який накриває *адзусі*, захищаючи його від сонця та дощу.

Рис. 1. Модель кюдодзьо: 1) лінія очікування – хікай; 2) – лінія перед лінією стрільби – гонза; 3) лінія вогневого рубезу – саяй; 4) вхід до залу; 5) місце для вітваря – камідза; 6) місце для суддів – сімпайнсекі; 7) стежка для походу за стрілами – юторуміці; 8) поле – яміці; 9) Комірка – кантекішо; 10) місце для мішеней – адзусі; 11) напрямок стрільби – матосьомен

Висновок. Запропоновано характерну модель будови кюдодзьо – історичної споруди японців, яку дотепер використовуєть для тренувань із традиційної стрільби з лука – кюдо. Виявлено, що існує два типи кюдодзьо: для стрільби на коротку та довгу дистанції (ентекі-додзьо).

Список використаних джерел

- 1 Japan: An Illustrated Encyclopedia Kodansha; Distributed by Kodansha America, Tokyo, New York, N.Y., 1993.
2. About kyudo. Interntional kyudo federation. – URL: <https://www.ikyf.org/kyudojo.html>